

Ce proiecte i-au ținut ocupați pe avocații de Banking & Finance de la Filip & Company. Firma continua sa asiste atât ca lead, cât și ca local counsel, în multe mandate interesante, unele generate de contextul pandemiei, cu structuri inedite și a caror evoluție ramâne de urmarit în lunile urmatoare

Avocații firmei Filip & Company au avut anul trecut o activitate bogată și diversă în practica de Banking & Finance. Pe tot parcursul anului 2020, în ciuda pandemiei, „tabloul” proiectelor a continuat să crească și să aducă pe masa de lucru a experților noi mandate. Și 2021 se anunță un an foarte activ în acest domeniu. „Am fost implicați atât în finanțări sindicalizate și bilaterale, restructurări de aranjamente financiare și refinanțări, cât și în emisiuni de obligațiuni, asistența cu privire la aspecte de reglementare specifice bancilor, instituțiilor financiare nebankare, societăților de asigurare și de pensii”, explică [Alina Stancu Bîrsan](#), partener și coordonatoarea practicii de Banking & financial services din cadrul Filip & Company.

Diversitatea mandatelor din această arie de practică a fost dată și de faptul că au apărut multe dosare legate de digitalizarea produselor oferite de sectorul financiar clienților proprii, de cele care țin de adaptarea politicilor și procedurilor de AML/KYC în contextul implementării în România a Directivelor AML 4 și AML 5, precum și de cele privind reglementarea și accesarea licențelor pentru emitenți de monedă electronică sau de instituții de plată de către fintech-uri sau de către alți actori din piață.

„Printre altele, am asistat un important jucător de pe piața de leasing din România cu privire la restructurarea și standardizarea documentației interne folosite în scopul acordării de leasinguri operaționale clienților săi persoane juridice. Am continuat de asemenea să fim implicați în numeroase mandate de achiziții și fuziuni din domeniul serviciilor financiare, continuând tradiția noastră binecunoscută. Unele dintre proiectele foarte interesante din această perioadă au implicat asistența în legătură cu aspecte de lege română în contextul unor insolvențe sau aranjamente de restructurare ale unor societăți mama, care generează anumite reșezări și în ceea ce privește companiile fiice din România sau portofolii de credite din România”, subliniază [Alina Stancu Bîrsan](#).

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

2020, un an cu multe schimbări

Având în vedere ca 2020 a fost un an special pentru întreg mediul de afaceri, în toate sectoarele s-a simțit nevoia acută de adaptare continuă. Prin urmare, pandemia Covid-19 și numeroasele acte normative emise în contextul acestora (inclusiv Ordonanța de Urgență nr. 37/2020) au impactat puternic și domeniul serviciilor financiare.

„Am fost alături de clienții noștri, sprijinindu-i spre exemplu în administrarea unor procese de achiziție în curs și reconsiderarea poziției lor în noul context economic. De asemenea, am primit o multitudine de solicitări, atât din partea clienților noștri instituții de credit sau instituții financiare, cât și din partea clienților având calitate de împrumutați, cu privire la interpretarea unor noi acte normative și aplicarea acestora. Printre întrebările pe care și le-au pus unii dintre clienții împrumutați se numără și aceea dacă să opteze pentru aplicarea beneficiilor OUG 37/2020 sau dacă să își reevalueze poziția contractuală în relația cu finanțatorul pe baza unor negocieri bilaterale separate”, precizează [Alexandra Manciulea](#), *partener Filip & Company*.

Avocatul mai spune că semnarea contractelor de finanțare și a documentației aferente a devenit o provocare în contextul restricțiilor de deplasare, astfel încât consultanții au primit multe întrebări legate de semnarea la distanță a contractelor și tipul de semnătură electronică necesară a fi folosită în acest context pentru încheierea valabilă a contractelor și pentru posibilitatea punerii lor ulterioare în executare. „În plus, am asistat clienții cu privire la posibilitatea tinerii adunărilor generale ale acționarilor la distanță și, având în vedere că unele dintre facilitățile de finanțare erau destinate achiziției de companii, cu privire la modul de aplicare al perioadei de opoziție la transferul părților sociale (care la acel moment era încă în vigoare) în contextul legislației speciale adoptate pe durata stării de urgență”, adaugă **Alexandra Manciulea**.

Nu doar diversitatea mandatelor s-a făcut remarcată pe parcursul anului trecut. În 2020, a intervenit o diversificare a mijloacelor prin care informațiile de interes imediat au ajuns la clienții firmei de avocatură. Astfel, pentru a-i ține informați cu privire la avalanșa de modificări legislative adoptate în contextul Covid 19, Filip & Company a mobilizat un taskforce responsabil cu monitorizarea acestora și pregătirea în timp real de informații și analize pentru clienți, precum și cu pregătirea de webinars și training-uri pe subiecte de interes specifice acestei perioade.

Modificări însemnate în derularea proiectelor

Avocații au constatat că pandemia a generat o nevoie de analiză și execuție a proiectelor chiar mai rapidă decât înainte sau conform unor calendare și mai puțin previzibile, în special în ceea ce privește zona tranzacțională.

De asemenea, consultanții au avut de trecut un alt test important în contextul noii realități și anume acela al adaptabilității, având în vedere că situația și interesele părților din tranzacții se schimbau rapid, pe perioade scurte de timp.

Cu toate acestea, echipa Filip & Company s-a implicat în multe proiecte importante. Dintre acestea se remarcă asistența acordată Ministerului Finanțelor Publice, alături de casa de avocatură Linklaters, în mai multe emisiuni de obligațiuni. „Prima a fost o emisiune de euroobligțiuni în două tranșe care a atras de pe piețele internaționale trei miliarde de euro, cea de-a doua emisiune de obligațiuni a atras de pe piețele internaționale 3,3 miliarde de dolari, iar cea mai recentă emisiune a atras 2,5 miliarde de euro. Succesul acestor emisiuni a confirmat încrederea de care beneficiază țara noastră pe piețele externe chiar în condiții de incertitudine economică la nivel global”,

detaliaza **Alina Stancu Bîrsan**.

Un alt proiect de referință îl constituie asistența juridică acordată RCS & RDS și Digi Communications N.V. în legătura cu emisiunea de către RCS & RDS a două serii de obligațiuni senioare garantate cu valoare totală de 850 milioane de euro, una dintre cele mai mari emisiuni de obligațiuni ale unui emitent român.

„Din sectorul finanțării bancare clasice, menționez asistența acordată unei companii importante din domeniul energetic în legătura cu o finanțare bancară care depășește suma de aproximativ 200 milioane de euro. Exemplele pot continua, întrucât fiecare proiect în care lucrăm este special în felul lui, unele sunt impresionante prin valoare, altele prin complexitatea structurii sau numărul de jurisdicții implicate care necesită coordonare, altele prin viteză de execuție etc”, precizează coordonatoarea practicii de Banking & Financial services.

„Am avut și avem numeroase mandate din zona de digital finance. Acestea s-au intensificat în această perioadă, pe fondul nevoii crescute de a pune la dispoziție anumite servicii financiare prin intermediul unor platforme sau aplicații digitale care să acceseze mai ușor utilizatorii finali. Unele dintre mandate au vizat tocmai digitalizarea produselor tradiționale oferite de instituțiile financiare și transformarea lor în produse care să fie accesibile online. Alte mandate au vizat analiza anumitor soluții de business din perspectiva legislației privind emitenții de monedă electronică și respectiv a instituțiilor de plată. De asemenea, anumite aspecte legate de KYC-ului la distanță, prin utilizarea unor mijloace digitale, au implicat noi analize, pe fondul transpunerii Directivei AML 5 la nivel național”, adaugă **Alexandra Manciu**.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din această arie de practică](#)

Peste 15 mandate de finanțări

Pandemia COVID-19 a luat prin surprindere pe toată lumea, generând multe probleme în mediul economic. Cu toate acestea, atât finanțatorii, cât și împrumutații au reacționat cu maturitate, încercând să găsească soluții realiste și constructive pentru traversarea acestei perioade incerte și provocatoare. „Am văzut atât suspendări de plată a ratelor în baza OUG 37/2020, cât și reșezări de aranjamente financiare pe baze bilaterale, fără ca situațiile analizate de noi să rezulte, deocamdată în litigii. Ne așteptăm însă ca, pe fondul prelungirii pandemiei, să apară astfel de situații. Momentul în care se va întâmpla acest lucru va depinde însă și de măsurile legislative din perioada următoare”, explică **Alina Stancu Bîrsan**.

Avocații Filip & Company au continuat să fie foarte ocupați anul trecut, fiind implicați în peste 15 mandate de finanțări bancare în primele opt luni. Unele dintre acestea au reprezentat finanțări complet noi, iar altele au fost suplimentare ale unor finanțări acordate anterior. Sectoarele principale vizate au fost energie, agricultura, imobiliar, telecomunicații, IT&C, fintechs, FMCG, iar finanțatorii au fost atât bănci din România, cât și bănci din străinătate.

„Din experiența noastră, finanțările aflate la masa negocierilor nu au fost suspendate, ci au continuat în ciuda contextului generat de pandemia COVID-19. Majoritatea au fost între timp finalizate cu succes, iar altele se află încă în curs”, punctează **Alexandra Manciu**.

Printre finanțările în care avocații au fost implicați se remarcă, de exemplu, cea care a vizat o companie din domeniul energetic. Experții Filip & Company au consiliat această companie în legătura cu o finanțare bancară de peste 200 milioane de euro.

În aceeași linie, se înscrie și asistența acordată Coöperativei Rabobank U.A. în procesul de acordare a două

finanțări în valoare totală de aproximativ 37 milioane de euro către operatorul portuar Umex S.A. sau asistența acordată RCS & RDS și Digi Communications N.V. cu privire la contractarea unor facilități în valoare de 150 milioane euro.

„Am fost foarte activi și în zona finanțării de real estate, pe masa noastră aflându-se anul trecut multiple astfel de dosare, printre care asistarea unui dezvoltator imobiliar în vederea obținerii unei finanțări de peste 25 de milioane de euro de la o bancă românească pentru construirea unui proiect rezidențial important din nordul Capitalei, precum și asistarea unui grup sloven implicat în domeniul agriculturii moderne în vederea finanțării construirii de sere în zona de vest a țării. Un alt proiect notabil de finanțare a fost prin intermediul piețelor de capital, unde am asistat Raiffeisen Bank în procesul de emisiune și listare la BVB a unor obligațiuni în valoare de 480 milioane lei. Un alt exemplu de referință din acest an este asistența juridică acordată RCS & RDS și Digi Communications N.V. în legătură cu emisiunea de către RCS & RDS a două serii de obligațiuni senioare garantate cu valoare totală de 850 milioane de euro, una dintre cele mai mari emisiuni de obligațiuni ale unui emitent român”, subliniază **Alina Stancu Bîrsan**.

De asemenea, echipa *Filip & Company* a fost implicată în ultimul an în multiple finanțări care au avut o componentă importantă de Real Estate, pe toate segmentele de referință ale domeniului imobiliar. Totuși, în acest sector, s-au remarcat finanțările acordate pentru construirea și dezvoltarea proiectelor rezidențiale în multiple zone ale țării.

Astfel, printre clienții *Filip & Company* se numără dezvoltatori de proiecte imobiliare importante, inclusiv în zona de nord a Bucureștiului, pe care avocații i-au asistat și continuă să îi asiste în pregătirea, negocierea și finalizarea documentației de finanțare cu bănci din România sau cu investitori locali și străini din grup. Aceste mandate au continuat chiar și pe parcursul stării de urgență, în contextul pandemiei COVID-19 cererea de locuințe noi pare să fi crescut considerabil.

În plus, avocații au asistat clienți dezvoltatori imobiliari în legătură cu structurarea și documentarea propriilor activități de acordare de credite în contextul vânzării imobilelor construite și asistarea acestora în fața autorităților de reglementare relevante.

De asemenea, în contextul ajutoarelor de stat și a programelor europene, profesioniștii *Filip & Company* au asistat clienți în obținerea de credite pentru investiții, având ca scop fie acoperirea cheltuielilor suplimentare și implementarea proiectelor finanțate parțial din fonduri nerambursabile, fie pre-finanțarea fondurilor europene nerambursabile pentru perioada de timp de la implementarea proiectului și eliberarea grantului de către autorități. Aceste tipuri de finanțări par să ia amploare în România, în special pe segmentul logistic și industrial al pieței imobiliare și sunt oferite de din ce în ce mai multe bănci.

„Echipa *Filip & Company* asistă în mod tradițional o serie de finanțatori în tranzacțiile de leasing operațional și financiar de echipamente și autovehicule. Asistența noastră nu constă doar în reprezentare în cadrul tranzacțiilor de finanțare, ci și în oferirea de suport pentru pregătirea documentației standard de leasing a finanțatorilor, pe parcursul implementării și derulării contractelor de leasing și în eventualitatea unor dispute cu privire la conținutul și aplicarea acestora. În ceea ce privește domeniul aviației, de-a lungul timpului și inclusiv în ultimul an în perioada pre-COVID am acordat asistența pe aspecte de finanțare legate de achiziția de aeronave. De asemenea, în ultimul an am analizat și aspecte care țin de posibilitatea vânzării sau transferului prin fuziune/divizare a contractelor de finanțare garantate cu garanții asupra navelor și aeronavelor. Fața de presiunea asupra acestui sector în contextul pandemiei COVID-19, rămâne interesant de urmărit evoluția acestuia și oportunitățile de finanțare care se vor crea”, susține **Alexandra Manciu**.

Avocații *Filip & Company* amintesc faptul că majoritatea proiectelor în care au acordat asistența în 2020 au presupus acordarea de noi împrumuturi, însă nu au lipsit nici proiectele care au presupus restructurarea sau

refinanțarea unor împrumuturi existente, unele dintre aceste proiecte fiind încă în curs. Unele din proiectele de refinanțare în cauza au presupus, printre altele, suplimentarea sumei împrumutate și reconfirmarea în acest mod a încrederii de care se bucura împrumutații respectivi din partea finanțatorilor. Proiectele de refinanțare/restructurare au fost totuși în minoritate în acest an, predominând finanțările noi.

Pe masa de lucru a avocaților s-au aflat și tranzacții cu portofolii de credite. „Am continuat să asistăm în legătura cu astfel de tranzacții, fie ca a fost vorba de transferuri care reprezentau principalul obiect al tranzacției, fie ca acestea erau accesorii ale unor tranzacții complexe de M&A sau în contextul unor reorganizări de grupuri bancare. Ne așteptăm ca numărul acestor tranzacții să crească în perioada următoare, pe măsura ce efectul pandemiei va fi tot mai evident”, detaliază **Alina Stancu Bîrsan**.

În ceea ce privește proiectele în derulare, avocatul menționează că întreaga echipă are mai multe proiecte interesante și foarte variate în lucru. Printre acestea, se evidențiază o finanțare în domeniul real estate – sectorul rezidențial, o finanțare în context de insolvență a unei societăți mama situate în afara României (dar cu impact asupra unei serii de jurisdicții printre care și România), o nouă rundă de finanțare a unui fintech activ pe piața din România, o finanțare privind potențiale achiziții în sectorul energiei, o finanțare cu o componentă de fuziune transfrontalieră, mai multe proiecte de finanțare prin intermediul piețelor de capital, precum și o serie de proiecte de digitalizare a unor produse și de conformitate pe zona de AML. „Avem de asemenea în derulare mai multe proiecte de achiziție ale unor entități și respectiv portofolii în sectorul serviciilor financiare”, punctează **Alina Stancu Bîrsan**.

Multe colaborări internaționale

Alexandra Manciu arată faptul că multe dintre proiectele în care avocații sunt implicați în *Banking & Finance* vizează mai multe jurisdicții, experții români acționând atât ca lead counsel cât și ca local counsel, după caz.

Un exemplu în acest sens este [asistența juridică acordată Bancii Transilvania privind intenția de achiziție a Microinvest](#), companie specializată pe finanțarea microintreprinderilor, liderul pieței financiare non-bancare din Republica Moldova.

De altfel, echipa *Filip & Company* lucrează în mod constant cu case de avocatură de renume precum *Freshfields, Linklaters, Norton Rose, Cleary, Latham & Watkins* etc., având o foarte mare experiență în astfel de mandate.

„Am acționat ca lead counsel într-o serie de proiecte de finanțare acordate de instituții de credit din străinătate pasaportate în România unor companii din România active în domeniul agriculturii, IT&C, activități portuare etc. Am acționat de asemenea ca local counsel într-o serie de alte proiecte cu componentă multijurisdicțională. Un exemplu pe care îl putem oferi este asistența acordată cu privire la emisiunea de obligațiuni de 775 milioane de euro (în echivalent), precum și cu privire la o finanțare multijurisdicțională de 100 milioane de euro, ambele în contextul unei oferte publice de cumpărare în vederea retragerii de la tranzacționare privind acțiunile Oriflame Holding AG cu privire la care formalitățile de drept românesc au fost finalizate la începutul anului trecut. Continuăm să asistăm atât ca lead, cât și ca local counsel într-o serie de mandate interesante, unele dintre ele generate de contextul pandemiei, cu structuri inedite și a caror evoluție rămâne de urmărit în lunile următoare”, explică partenerul *Filip & Company*.

O echipă cu multă experiență

Echipa de Banking & Finance de la *Filip & Company* este una cu multă experiență pe piață. Coordonatoarea

acestui department este **Alina (Stancu) Bîrsan**, avocat cu experiența semnificativă legată de finanțări, dar și de achiziții în sectorul serviciilor financiare precum și în alte domenii ca energie și infrastructură.

Alina a coordonat echipele implicate în cele mai mari și complexe tranzacții din piața serviciilor financiare din România în ultimii ani, inclusiv asistarea Bancii Transilvania la preluarea Bancpost și National Bank of Greece cu privire la vânzarea participației deținute în capitalul social al Banca Românească S.A.

Alina asista clienții Filip & Company în legătura cu numeroase proiecte complexe din zona serviciilor financiare – atât finanțări, cât și achiziții, restructurări și aspecte de reglementare.

Alexandru Bîrsan este unul dintre partenerii fondatori ai *Filip & Company*, și coordonează practica de piața de capital și departamentul Corporate și M&A în cadrul Filip & Company. Recent, Alexandru a coordonat echipa noastră în oferirea de asistență grupului RCS&RDS cu privire la emisiunea de obligațiuni de către Cable Communications Systems N.V., societatea parinte a RCS&RDS, Ministerului Finanțelor Publice cu privire la emisiunile recente de obligațiuni în valoare de miliarde de euro, precum și Raiffeisen Bank în cadrul unui plasament privat de obligațiuni în valoare de 480 milioane lei și listarea acestora la Bursa de Valori București.

Alexandra Manciu este unul dintre partenerii Filip & Company și are o experiență de peste zece ani pe piața serviciilor financiare, fiind implicată în numeroase tranzacții complexe și de mare profil în sectorul financiar, inclusiv tranzacții de finanțare mulți-jurisdicționale, restructurări și tranzacții care vizează aspecte de reglementare privind instituții de credit și de asigurări, fintech-uri și entități din sfera serviciilor de plată.

Unele dintre cele mai importante proiecte în care a fost implicată includ asistarea Bancii Transilvania în achiziția Bancpost (cea mai mare tranzacție de pe piața bancară din România în 2017) și respectiv Volksbank (cea mai mare tranzacție de pe piața bancară din România în 2014).

Echipa de Banking & Finance din cadrul *Filip & Company* include următorii avocați cu o experiență între 5 – 15 ani pe piața de finanțări din România și care au fost implicați de-a lungul timpului și în această perioadă în multe din tranzacțiile importante de pe această piață: **Monica Stănescu, Olga Nița, Camelia Ianțuc, Rebecca Marina și Roxana Diaconu**. Alături de aceștia lucrează mai mulți avocați asociați având 1 – 5 ani de experiență.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)